

noorpõlv seejuures nii passiivseks pealtvaatajaks jäi või koguni takka tõukas, see on omaette küsimus. Arvatavasti mõjustas tedagi hirm „haritlaste üleproduktiooni“ ja siis vastavalt ka ametialalise võistluse suurenemise ees ning üldine külmenemine varema demokraatlikult suhtes.

Kõige südimalt kaitses meie iseseisvuse algaastate positsioone algkooli õpetajaskond. Võib-olla etendasid seejuures oma osa ta kutsehuvid, kartus koondamiste jms. ees, kuid kindlasti peegeldus selles meie algkooli õpetajaskonna üldine kultuuritahteline meelsus.

Et algkooliõpetajad oma koosolekuil, eriti õpetajatepäevadel, teostatud koolireformisse suhtusid üsna skeptiliselt ja arvustavalt, oli HSM sunnitud panema maksma mõnesugused kitsendused õpetajatepäevade pidamise kohta. Vastav määrus keelab õpetajatepäevadel valitsusasutiste tegevuse ja korralduste arvustamise. Resolutsioonide asemel võib vastu võtta ainult sooviavaldusi. Õpetajatepäevade korraldamine pannakse koolivalitsuste ja koolinõunikude peale — õpet. org-id võivad neile teha vaid ettepanekuid. Igal õpetajatepäeval peab olema vastutav juhataja, kelle määrab koolivalitsus. Viimane koostab päevakorra, kutsub referendid jne., kusjuures viimased kinnitab haridus- ja sotsiaalminister.

2. Arvustikulisi andmeid.

a) A l g k o o l. Ka möödunud aastal jätkus meil see omapärane nähe, mis sai alguse 1930. a-l: koolide ja klassi-komplektide arvu vähenemine ja samal ajal õpilaste arvu kasvamine (sest iseseisvusaegsed rohkearvulisemad aastakäigud jõudsid kooli-ikka). See tähendas kahtlemata klas-